

Amsterdam, 2 april 2021

Reactie Tax Justice Nederland op consultatie wetsvoorstel Wet tegengaan mismatches bij toepassing zakelijkheidsbeginsel

De leden van Tax Justice Nederland zien veel belang in het realiseren van sterke wetgeving tegen belastingontwijking door middel van informeel kapitaal constructies. Het gaat hier immers om constructies waarbij in Nederland minder belasting hoeft te worden betaald, zonder dat daar een corresponderende heffing in het andere land tegenover staat. Volgens berekeningen van onder meer Oxfam Novib is dit een belastinglek waardoor overheden wereldwijd jaarlijks miljarden mislopen. Tax Justice Nederland pleit er daarom al geruime tijd voor om dit grote belastinglek te dichten. Exact hoe groot dit belastinglek is, is mede door het niet bijhouden van data en gebrek aan transparantie over data nooit bekend geworden. Zo bleek uit beantwoording van vragen in de Tweede Kamer dat door de belastingdienst nooit is bijgehouden hoeveel informeel kapitaalrulings er zijn afgegeven en dat het belang van het scherp krijgen van de omvang en impact van dit belastinglek bij het ministerie van Financiën en de belastingdienst lang is onderschat.

In haar rapport 'Belastinglek Nederland' riep Oxfam Novib op om haast te maken met het dichten van het lek, vanwege het gevaar dat bestond dat CV/BV structuren zouden worden omgezet in informeel kapitaal structuren. In reactie op dat rapport zei de toenmalige staatssecretaris dat de infokap voortvloeit uit een arrest van de Hoge Raad en daarom niet eenvoudig valt te veranderen. Dat argument is ook regelmatig met de Tweede Kamer gedeeld. Het feit dat er nu een wetsvoorstel ligt om er wat aan te doen, laat zien dat de argumentatie dat we nu eenmaal te maken hebben met het arrest van de Hoge Raad geen reden had mogen zijn om al die jaren niet in actie te komen.

Voor de beoordeling van het voorliggende wetsvoorstel hanteert Tax Justice Nederland het eenvoudige principe dat dubbele niet-heffing of belastingaftrek zonder corresponderende verhoging in het andere land niet meer mogelijk moet zijn. Die corresponderende verhoging moet dus daadwerkelijk plaatsvinden. Het is onvoldoende dat het andere land het in theorie zou kunnen belasten. Kortom, de praktijk moet leidend zijn.

Om te realiseren dat belastingontwijking via informeel kapitaalstructuren niet langer plaats kan vinden, zal het wetsvoorstel moeten worden aangescherpt.

Ten eerste zou de aftrek voor de afschrijving van bedrijfsmiddelen vanaf 2022 beperkt moeten worden, ongeacht wanneer deze zijn overgedragen, wanneer daar geen heffing in het andere land tegenover staat. Het huidige wetsvoorstel stelt een vrijstelling voor van de afschrijvingsbeperking wanneer bedrijfsmiddelen langer dan vijf jaar geleden zijn overgedragen op het moment dat de wet ingaat. Voor die bedrijfsmiddelen zal dan dus gelden dat de afschrijvingen nog steeds in mindering mogen worden gebracht op de te belasten winst, zonder dat daar noodzakelijk een verhoogde heffing in het andere land tegenover staat. Oftewel, als de wet op dit punt niet wordt aangescherpt, dan blijft er sprake van dubbele niet-heffing.

Ten tweede biedt deze wet geen oplossing voor belastingontwikingsconstructies via landen met extreem lage belastingtarieven die bijna op hetzelfde neerkomen als de constructies die we hier willen bestrijden. Voor zover het andere land géén winstbelasting heeft zou er volgens het wetsvoorstel geen aftrek in Nederland kunnen zijn, aangezien er geen verhoogde heffing in het andere land kan plaatsvinden. Maar hoe zit dat met een land dat een nul procent heffing hanteert, hetgeen de facto op hetzelfde neerkomt? Zou het niet logisch zijn om ook daarvoor te laten gelden dat er geen aftrek in Nederland kan plaatsvinden? Vervolgens zijn er ook landen met een zeer laag belastingtarief, waar eveneens geldt dat het huidige wetsvoorstel geen effect heeft. Zo heeft Barbados een belastingtarief van 1 procent. De tariefsmismatch is dan dusdanig groot dat het de facto op vrijwel hetzelfde neerkomt als de constructie die het wetsvoorstel wenst te bestrijden. De aftrek die volgt uit de inbreng van informeel kapitaal kan in Nederland immers tegen de volle 25 procent worden afgetrokken. Wanneer daartegenover staat dat de daarmee gepaarde inkomsten in het andere land voor slechts enkele procenten worden belast, dan blijft het ongewenste belastingvoordeel grotendeels in stand.

In de aanbevelingen van de commissie Ter Haar wordt daarom ook niet voor niets geopperd om aanbeveling A6 (die de basis vormt voor het wetsvoorstel) en aanbeveling A7 (afschrijvingsbeperking bij laagbelaste vermogensoverdrachten binnen concern) in samenhang te bezien bij het vormgeven van maatregelen. Waarbij overigens ook bij A7 valt aan te merken dat daar ook wel een zeer ruim overgangsrecht is voorgesteld door de commissie. Maar het ligt in ieder geval niet voor de hand om in het wetsvoorstel in het geheel geen rekening te houden met de zorg die ten grondslag ligt aan aanbeveling A7.

Aansluiting zou kunnen worden gezocht bij de lijst met laag belastende jurisdicties, met dien verstande dat die lijst dan wel zou moeten worden gebaseerd op het effectief tarief in plaats van het nominale tarief en dat zou worden uitgegaan van een voldoende hoog tarief.

Ten derde: Voor zover er wel sprake is van een corresponderende opwaartse heffing bij de gelieerde partij in het andere land, zou er daar alsnog niet kunnen worden geheven, door het toepassen van een objectieve vrijstelling. Volgens het uitgangspunt dat de praktijk leidend moet zijn, zou dit moeten betekenen dat er in Nederland geen aftrek mogelijk kan zijn. Alleen tegenover een daadwerkelijke heffing in het andere land kan een aftrek in Nederland staan.

Het dichten van het belastinglek door informeel kapitaalstructuren kan worden gezien als een belangrijke stap in de goede richting. Tegelijkertijd benadrukt Tax Justice Nederland dat alle gaten moeten worden gedicht als het gaat om dubbele niet-heffing en doet daarom de oproep om voortaan pro-actiever mismatches te signaleren en niet de mismatch eerst lang te laten bestaan, voordat er wordt gewerkt aan nieuwe wetgeving.

